

ABONAMENTUL.

Pe un an 80 coroane.

Pe 1/2 an 40 "

Pe 1/4 an 20 "

Pe lună 7 "

Un număr 30 fileri.

□ □

Unitatea

ZIAR NAȚIONAL — APARE ZILNIC.

INSERTIUNI.

Un șir garmond:
odată 84 fil., a doua
oară 72 fil., a treia
oră 60 fil.

Manuscrise sunt a se
trimite la Redacția
„UNIRII“ Blaj.

□ □

Anul nou

În care am intrat, este începutul unei epoci deosebite, în istoria neamului nostru.

Hotărâle măiestrite s'au prăbușit; frații de acelaș sânge și-au întins mâna; o țară bogată și puternică se ridică din ruinele unui imperiu, ce s'a năruit.

Zilele de praznic, de emoții înălțătoare s'au precipitat cu o celeritate așa de mare, încât foarte adese aveam impresia, că trăim în vis.

Iată, visul de aur a devenit realitate — să ne bucurăm de ea și mai ales, să ne dăm seama de importanța ei.

A fost de ajuns cu frazele naționaliste, cu legănarea noastră în iluzii deșarte!

E vremea muncii.

România-Mare există de drept, — după Adunarea din Alba-Iulia —, de fapt, încă nu!

Opera grea, foarte grea a organizării, rămâne ca să fie înfăptuită de aci înainte.

Câte probleme mari, cer cu înzistență rezolvirea! România, cea încălcată și jăfuită de Germani trebuie restabilită; țăranilor trebuie să li-se dea de urgență pământ și drepturi politice; învățământul trebuie reformat și ridicat la nivelul ce i-se cuvine; igiena trebuie pusă pe alte baze; educația religioasă trebuie îngrijită, ca ea să fie temeliea noii epoci din istoria noastră.

Am amintit numai câteva probleme, cari toate reclamă o muncă uriașă; — și muncitorii sunt proporțional, foarte puțini. Sunt probleme, la realizarea cărora va trebui să se angajeze generații întregi.

Am amintit numai câteva probleme, cari toate reclamă o muncă uriașă; — și muncitorii sunt proporțional, foarte puțini. Sunt probleme, la realizarea cărora va trebui să se angajeze generații întregi.

Am amintit numai câteva probleme, cari toate reclamă o muncă uriașă; — și muncitorii sunt proporțional, foarte puțini. Sunt probleme, la realizarea cărora va trebui să se angajeze generații întregi.

Nu se mai poate nega: primejdia aceasta există, deși în mod foarte sporadic.

Intellectualii dela sate, mână la mână cu Armata română, să muncescă din răsuperi, pentru ca să izbucnească acestui flagel, mai grozav decât însuși războiul.

Anul ce vine, reclamând rezolvirea atâtor probleme mari, este anul organizării și al muncii.

□ □ □

Cercular de Anul-nou.

— Retinem din Cercularul de Anul-nou al părintelui canonic Dr. VASILE SUCIU, partea finală. —

Venerat Cler și Iubiți Credincioși!

Orfelinatul l-am deschis, începutul s'a făcut. El, trebuie însă să se desvoalte. Trebuie să adăpostească pe toți orfanii de războiu și pe ceilalți orfani, rămași fără părinți în urma grozavei boale, ce bântuie, cari sunt avizați la ocrotirea Orfelinatlui.

El trebuie să adăpostească și să crească copiii lipsiți din toate timpurile, ținând școli pentru ei, îmbrăcându-i, nutrindu-i și provăzându-i cu toate cele de lipsă. Cheltuielile sunt însă mari și nu se pot acoperi din venitele banilor intrați.

Vor trebui zidite, cu timpul, case pentru Orfelinat. Vor trebui făcute ateliere, provăzute cu unelte de lipsă pentru măiestrii. Va fi de lipsă să se cumpere o moșie mai mare, din care Orfelinatul să-și poată primi cele de lipsă pentru trebuințele casei și în care Orfanii, destinați pentru agricultură, să se poată deprinde. Pentru acestea însă nu e de ajuns capitalul adunat până acum.

Știu, că dărnicia credincioșilor noștri e nesecată și un prisoștia lor vor da ajutoare mai mult decât pot să-și imagineze. Sunt conștii însă și de aceea, că acele ajutoare, acele daruri vor ajuta la acoperirea cheltuielilor zilnice, dar ele nu vor fi, și nu pot fi, pentru înzestrarea de acum a Orfelinatlui cu case, cu unelte și cu moșie.

De aceea cu toată încrederea mă îndrept către Voi. Venerat Cler și Iubiți Credincioși, să nu lăsați la calea jumătate un lucru atât de sfânt, cel mai sfânt din câte ați făcut vreodată. Pentru mândria și recunoștința, ce o aveți față de Blajul nostru, care în noua noastră țară, în țeara

românească, trebuie să se întărească și să înainteze, prefăcându-se într'unul din cele mai puternice centre culturale; pentru dragostea și mila, ce trebuie să o aveți pentru copiii săraci și lipsiți, căci doar scris este: „*Oricine va primi pe un prunc ca acesta, întru numele meu, pe mine mă primește*“ (Mat. 18, 5); pentru mulțămia și recunoștința, cu cari datori sunteți lui Dumnezeu, că v'a dăruit cu bunătățile sale și v'a ținut în viață, ca să puteți îngriji înșivă de creșterea și soartea copiilor voștri; rugându-vă rog: „*Nu vă întoarceți de către ceice se jeluiesc, și cu ceice plâng, plângeți*“.

Deschideți inima voastră creștinească și românească, în aceste zile de mărire națională, și o întindeți din nou mâna de ajutor Orfelinatlui nostru. Trimiteți cu liste, făcute în exemplare duble, obolul vostru la Administrațiunea Centrală Capitulară. Listele se păstrează, cum s'au păstrat și cele din trecut. Ele se vor publica și din ele se va face cartea tito-riilor și binefăcătorilor Orfelinatlui, pomeniți în știrile din capela Orfelinatlui și în rugăciunile zilnice ale elevilor.

Mulți din voi, Iubiți Credincioși, ați subscris de silă împrumuturi de stat, obligații de războiu, pentru voi fără valoare. Dăruțiile Orfelinatlui, ca să aveți în lumea aceasta mângâierea, că Orfelinatul e al vostru, căci voi l-ați făcut; iar pentru lumea cealaltă să vă câștigați comoară în ceriu, pe care furii nu o sapă nici nu o fură.

Darul Domnului nostru Isus Hristos și iubirea lui Dumnezeu-Tatăl și împărtășirea Spiritului Sfânt să fie cu voi cu toți. Amin.

Preluarea imperiului în comitatul Alba-de-jos.

— Raport special. —

Sâmbătă dim. în 11 crt. noul prefect al comitatului Alba-de-jos dl. Ioan Pop, avocat în Alba-Iulia, însoțit de protopopul Ioan Maior, ca delegatul C. N. R. din Aiud, funcționarul capitular Aurel C. Domșa dela C. N. R. din Blaj, inginerul Aurel Stoica dela C. N. R. din Alba-Iulia și secretariul particular al prefectului prof. Adrian Ojoiu, s'au prezentat la ciasurile 10^{1/2} în cancelaria comitelui suprem, unde la 9 ciasuri venise dl prof. Fogarasi Albert în calitate de comisar al guvernului republicii maghiare. Dl prefect dr. Pop în cuvinte scurte, dar hotărâte, aduce la cunoștința dlui comisar, că Consiliul diriginte român din Sibiu l'a numit pe el de prefect al comitatului și în consecință cere să i-se predeie administrația. Dl comisar, care bagseamă își închipuise, că fostul său elev vine să-l salute în noua-i demnitate, rămâne perplex și incurcă răspunsul.

— Dar dlor, mie încă nu mi-a transpus nime nimic, căci eu numai ieri am primit avisul telegrafic despre numirea de comisar, binevoii a așteptă până mi-se va transpune și mie, și apoi eu vă voi transpune DV. Căci ce se fac? iau la cunoștință cele comunicate, mă supun, dar protestez în calitatea mea de comisar guvernial.

— Scuzați ilustrisime, răspunde prefectul, — noi nu putem așteptă cine știe până când va fi transpunerea, eu doresc, să ni-se predeie acum oficiul.

— Dar dlor, vă rog să așteptați până ce vine dl br Bánffy Kázmér, l'am rugat în scris, să poștească aci pe 11 oare, și știindu-l om foarte regulat, cred, că se va și prezenta.

După câteva momente prefectul trece în cancelaria vice-comitelui, iar dl comisar Fogarasi, nervos, măsură sala în sus și în jos.

Nu peste mult trimișii după fișpan se prezintă, unul spune, că nu l-a aflat acasă, calalalt, că dl baron n'are ce transpune, fiindcă ce a avut de gând a transpus vicecomitelui.

Se trimite după Dr. Ioksmann. Acesta, corect și cavalier, ca totdeauna, prezintă o scrisoare din partea baronului Bánffy, prin care îi transpune cheia dela cancelarie și 42 foi de conduita funcționarilor.

— Atunci le preiau aceste, de cealalte voiu vede, — adauge prefectul. Despre transpunere se drează un proces verbal în românește, pe care dl Fogarasi îl acceptază, dar ar dori să aivă și o traducere în ungurește, pe care să o prezinte guvernului. Și fiindcă în comisie nu se găsiă nime, care să știe perfect ungurește (?), dsa se angajază să facă traducerea. Până ce se face traducerea, comisia trece în biroul vicșpanului, care știind de ce este vorba, depune jurământul de fidelitate regelui Ferdinand I al României. Se prezintă corpul funcționarilor superiori, cărora dl prefect le spune deschis, că cine nu depune jurământul, nu poate beneficia de nici un favor, pentru că nu poate fi nici salariat, nici pensionat, unul care nu e cetățean român. În acelaș timp depunerea jurământului nu înseamnă, că funcționarii vor rămâne în oficiile lor. De o camdată însă toți funcționarii își vor păstră oficiul. După această explicare toți funcționarii comitatului și a scaunului orfanal depun jurământul de fidelitate. Apoi li-se prezintă noul subprefect adv. Dr. Basil Ciura din Abrud.

Până la redactarea și iscălirea procesului verbal, comisia se reîntoarce în cabinetul comisarului guvernial. Aci se iscălește protocolul în românește și ungurește și apoi dl Fogarasi predând cheia dlui prefect și îmbrăcându-și paltonul și luându-și bastonul, dorește dlui prefect să înfăptuiască cât mai curând pacea și bunăînțelegerea mult dorită.

— Să ajute Dumnezeu! esclamă cei de față, după cari dl comisar înclinându-se și dând mâna cu membrii comisiei se departă, după o domnie de câteva ciasuri, fiind petrecut până la ușe de prefectul Dr. Pop și subpref. Dr. Vasile Ciura.

De aci se trece la direcția financiară, la perceptorat și esactoratul comitatens, și toți funcționarii depun jurământul.

S'ar putea face în cadrul acestui raport și unele observări de ordin personal, dar ne abținem de o camdată, ca să nu prejudicăm mersul lucrurilor.

Reforma agrară în Basarabia.

Proiectul de lege basarabean cuprinde 74 de articole, împărțite în 9 capitole, cari fratează I. Exproprierea și formarea Fondului basarabean de pământ ai Statului, II. Casa noastră, Comisia Centrală și Comisiile Județene, III. Lucrările Comisiilor, IV. Improprietărirea, V. Colonizarea, VI. Islazuri, VII. Pământ cu destinație specială, VIII. Prețurile pământului expropriat și IX. Întărirea pământului asupra celor improprietăriți.

Proiectul Comisiei a fost votat de Statul Țării în unanimitate cu puține modificări, între cari cea mai de seamă este aceea care fixează minimum proprietății particulare la 100 ha — în proiect erau prevăzute 50 ha.

Principiile pe cari se bazează această reformă sunt, în rezumat, următoarele:

Pentru formarea *Fondului basarabean de pământ al Statului*, care va servi pentru improprietărirea muncitorilor de pământ basarabeni se expropiază un milion de hectare teren cultivabil dela 100 hectare în sus, iar dacă nu se va completa cvantumul arătat, limita se scoboară și sub 100 hectare; aceasta în afară de proprietatea de mâna moartă. Nici un fel de acte de orice natură (testamente și donațiuni etc.) nu pot împiedecă exproprierea. O serie de pământuri se expropiază în întregime: pământurile Coroanei, Statului, Băncii țărănești, cele închinatate mănăstirilor din străinătate, ale Zemstvelor, ale supușilor străini și cele ce au fost arendate în timp de 5 ani (1905—1918). Se expropiază pământurile mănăstirilor locale, lăsându-se fiecărei mănăstiri câte jumătate de ha, pământ arabil de fiecare călugăr sau frate, vile și grădinile de pomi roditori.

Se expropiază pământurile bisericilor, lăsându-se fiecărei biserici câte un lot întreg de fiecare membru (preot, diacon, dascăl). Viile, grădinile de pomi roditori și pepinierele existente până 1 Ianuarie 1918, oricare ar fi întinderea ce ocupă, rămân proprietarilor actuali.

Pădurile trec în întregime în proprietatea Statului, dar această trecere se va face atunci, când Statul va găsi-o posibilă.

Pentru aplicarea legii reformei agrare se va înființa o instituție specială de Stat cu numele de „Casa Noastră”, care din momentul înființării Casei Centrale din Regat va deveni o filială a Centralei. În fiecare județi „Casa Noastră” va avea o Comisie județeană de expro-

piere și improprietărirea. Neînțelegerile și nemulțumirile provenite din exproprierea și prețuirea moșiilor vor fi judecate de o Comisie Centrală.

Din pământurile expropriate se vor forma trei feluri de loturi:

a) de completare, b) loturi întregi și c) loturi de colonizare.

Intinderea unui lot întreg va fi de 5—7 ha, a celui de colonizare între 7—9 ha, după calitatea și prețul pământului.

Fiecare sat, care n'are islaz sau are prea puțin, și-l va forma sau completa cu prilejul improprietării. Cu destinație specială se rezervă:

a) 8 loturi de câte 25 ha fiecare pentru Școlile normale;

b) câte un lot pentru fiecare școală primară dela sate; unde nu sunt școli, se va socoti câte o școală de fiecare sat;

c) 35.380 ha pentru școli și diferite instituțiuni cu caracter agricol.

Prețuirea pământurilor cultivabile precum și a pădurilor se va face după condițiile, care au existat înaintea războiului.

Prețul se va stabili prin capitalizare:

a) pentru pământurile cultivabile, a prețului normal de arendă;

b) pentru păduri, a venitului curat.

Capitalizarea prețului normal de arendă și a venitului curat de pe păduri se va face din 5 și jumătate la sută.

Statul ia asupra lui răscumpărarea pădurilor și plata a 25% din costul pământului cultivabil. Restul de 75% cade în seama muncitorilor improprietăriți și se va plăti prin „Casa Noastră”, în obligațiuni de 5% garantate de Stat.

Obligațiunile se emit nominale și la purtător, cu cupoane, având scadența la 6 luni; trașerile se fac de două ori pe an. Terminul stingerii e de 40 ani.

Lotul căpătat nu poate fi vândut, ipotecat sau amanetat sub nici o formă, până la stingerea completă a datoriei. Singura transmitere, care se va putea face, va fi cea înfăptuită prin donație sau moștenire, în care caz lotul va trece cu toate sarcinile lui.

Lotul nu va putea trece decât în mâinile agricultorilor. Actele privitoare la improprietărirea sunt scutite de taxe de timbre și impozite.

Întinderea de pământ, care poate fi acumulată în mâinile agricultorilor, nu va fi mai mare de 25 ha.

Apel

cătră mamele române!

Războiul mondial a slăbit și nimicit floarea neamului nostru: tinerețea română. Toată nădejdea viitoarei generațiuni o avem în copiii cari nu au ajuns la arme. Acești copii azi sunt expuși la mari primejdii! Boala spaniolă, care acum se mai lățește, cu mai mare predilecție seceră în mijlocul poporului dela sate. Cad jertfă copiii, dar îndeosebi mamele, cari și de altcum au fost slăbite de-o parte prin munca ce o au dezvoltat înlocuind pe bărbații lor îndepărtați, de alta parte prin lipsă, suferințele și jalea ce le-a ajuns. Mor mamele, și rămâne casa plină de copii total orfani, căci tatăl multora dintre ei a murit în război ori nu s'a reîntors încă. Și rămân acești copii singuri, unii nici rude nu au, numai câte un vecin de se îndură să le fiarbă din când în când câte o oală de mâncare. Uneori șed nespălați până la amlazi, când li silește foamea să-și fiarbă ei cum știu câte ceva de au, și așa trăiesc. Alții nu au nici bucate, deci vor fi siliți să cerșească desculți în cap de iarnă. Acestor copii le e primejduită nu numai sănătatea ci și viața sufletească și morală. Se obicinuesc la lene și necurătenie, ba unii lipsiți, chiar și la furt, că nu-i cine să-i învețe la muncă, să-le dea creștere creștinească. Pe acești orfani sau li pierdem, sau vor deveni membrii stricacioși ai societății. Trebuie deci mântuiți!

La voi apelez deci mame dureroase, a căror soț și copii au murit pe câmpul de luptă! Căutați căscioarele scunde și reci, unde plâng acești nefericiți goi și flămânzi; strângeți-i în brațe, și veți afla bucurie și mângâiere în sufletul vostru rănit, căci nu ne putem simți mai fericiți decât atunci, când putem zice că am făcut bine cu copii nevinovați.

La voi apelez mame fericite, cari vă îmbrățișăți și vă săruțați, vostri reîntorși de pe câmpul de luptă, în clipele acestea de bucurie cugetați-Vă, câți orfani sunt, pe cari nu-i cine să-i dezmierde!

Să-i căutăm deci în căsuțele lor, să-le dăm care cum putem încălțăminte și haine, să-le câștigăm alimente și lemne de încălzit.

Cel mai ideal lucru însă ar fi, ca ici-coale să înființăm câte un azil interimal de copii, în care am putea câte 15—20 copii provedea și întregi peste iarnă. În fiecare cerc am putea improviză câte un mic orfelinat.

Precum am informații chiar și poporul ar contribui cu alimente — mulți dintre meseriași cu încălțăminte și haine, iar celelalte se pot câștiga ușor. Și copilașii ar fi sub pază, s'ar desvolta trupește și sufletește. Câți membrii folositori am câștigă astfel pentru viitoarea generație română.

La muncă deci, mame române! Tindeți mâinile Voastre către acești orfani, prindeți-le mânuțele înghețate să-i scoatem din mizeria în care se află, să-i

trecem peste iarnă, căci la primăvară va răsări pentru toți Români un soare cu mult mai luminos și călduros și la razele acestui soare se vor încălzi și orfanii noștri și vor crește din ei mlădițe sănătoase, ca stejarul cel verde și puternic al nemului nostru să fie tare, să poată rezista tuturor vijeliilor ce l-ar amenința în viitor, să crească să înflorească și să devină odată acest stejar fala și podoba gintei latine.

Marta Iepure Fabian.

Prețurile maximale.

Publicațiune.

Totți producții din comitatul Albei-inferioare sunt rugați a-și vinde cerealele și alte alimente superflue Comisariatului de alimentare cu **prețurile maximale** precum urmează:

		Cucuruz Crumpene		
		sfărmit	nesfărmit	
Grâu 100 kg.	75—	Januarie 63·80	44·90	19—
Săcară " "	62—	Febr. 64·40	46—	20—
Orz și ovăs 100 kg.	60—	Martie 65—	47·10	21—
Mazere " "	90—	April 65·60	48·20	22—
Măzărice " "	140—	Maiu 66·20	49·30	23—
Linte " "	150—	Cucuruz cinquantin		
Fasole " "	100—		sfărmit	nesfărmit
Câneapă, In și Floarea		Januarie	75·95	51·35
soarelui 100 kg.	150—	Februarie	77·60	52·60
Mac " "	350—	Martie	78·25	53·85
Napi de zahar 100 kg.	14—	Aprilie	78·90	55·10
" " nutreț " "	8—	Maiu	79·55	56·40

Bucatele preluate se plătesc în bani, imediat la preluare.

Emil F. Negrușiu

comisar de alimentație pentru județul Albei-de-jos.

Generalul Berthelot în gara „Copsa mică”.

Gara Copsa-mică în ziua de 2 Ianuarie a. c. se îmbracă în haina de sărbătoare..

Rând pe rând soseau locuitorii satelor din jur. Bătrâni, femei, copii, gardiști în frunte cu preoții și învățătorii neobosiți. — Au sosit: Agârbiciu, Frăua, Vorumlocu, Proștea-mare, Proștea-mică, Copsa-mică, Cheslerul ș. a. și se începu măiestrul emulare în joc de cântece.

— susținută de un pluton a Reg. 6 vânători, sub comanda a prigului sublocotenent Buzdugan.

În zare se ivește trenul special constător din 8 cupee. Muzica intonează „Deșteaptă-te române”.

De departe se zărește figura impunătoare a gloriului general, care nerăbător se arată în ușa cupeului. — „Ura” ne-bun sfășie văzduhul, iar Valea Târnaviei era cuprinsă de strigătul de biruință al iobagilor de ieri.

Comandantul gării locot. M. Cipariu și subloc. Buzdugan își

fac obișnuita prezentare. Generalul cu o strângere de mână își arată iubirea de părinte ce-i suridea pe fața-i rumenă plină de vigoare.

On. Domn I. Botezan îl salută în numele poporului adunat,

Răspunde gen. Berthelot adânc impresionat de cele ce a văzut și auzit în drumul său prin Ardeal.

— Cunoșc foarte bine generalul. — chestiunea românilor ardeleni, pe cari îi socot de vrednici a trăi liberi pe meșia lăsată în grija lor, cu limbă de moarte de împăratul Traian. Sperez, că anul nou în care am intrat o să aducă un frumos cadou tuturor popoarelor mici și în special românilor, despre a căror vitejie m'am convins personal la Soweja, Ojuz și Mărășești. — Termină strigând românește. „Trăiască România mare”!

După acestea își exprimă dorința de a merge înaintea poporului și anume la grupul băieților. — Li îndeamnă să asculte de părinții lor, cu timpul și ei să devină acei ostași-eroi, cum

au fost moșii, părinții și frații lor în lupta aceasta mare.

Trece apoi la grupul fetelor și femeilor. — Le mulțamește pentru suferințele îndurate în timpul cât părinții și bărbații lor și-au făcut datoria față de neam și lege. Le leagă de suflet, ca și pe viitor să crească tot aceeași băieți tari, cari vor avea să susțină pe veci ceea ce s'a clădit pe trupul și sângele părinților și fraților, adică România-mare!

Ajungând înaintea porții triumfale, pe când corul tinerimii din Agârbiciu intonase „Imnul regal” — El generalul sărută fetițele Onoratului T. Stanciu din Agârbiciu, — își ridică mâna la chipiu, pentru a da onorul cu-venit familiei regale. întoarse din pribegia fără seamăn în istoria regilor.

Dupăce își încarcă brațele cu florile, crengile de brad și iederă, ce-i oferea poporul, urcă în cupeu și zicându-ne în românește „mulțamesc” — cu ochii seâlțați în lacrimi ne trimitea salutul cald al fraților francezi.

Locomotivul șueră prelung și lin cum venise, între puternice urale și acorduri de muzică, trenul se depărta tot mai mult, ducând pe Părintele bun al tuturor românilor.

Horea.

Reforma electorală.

În România Mare se vor alege tot la 30.000 de suflete sau la fracțiuni mai mari de 20.000 câte un deputat și tot la 70.000 de suflete sau la fracțiuni mai mari de 47.000 câte un senator.

Astfel numai România veche și cu Basarabia ar avea să aibă 324 deputați și 137 senatori.

Ca să poți fi ales deputat, trebuie să aibi 25 de ani impliniți, iar ca să devii senator, trebuie vârsta de 40 ani impliniți.

Ca să poți alege deputați, trebuie să fii major, adică după legea românească, să aibi 21 de ani impliniți, să alegi senatori, trebuie să fii tot de 40 de ani, afară de cei ce au fost înscriși în listele electorale dela 1 Ianuarie 1916 ca alegători la colegiul I. și II.

Nu pot fi aleși, nici în camera deputaților și nici în senat, militarii în activitate și toți aceia, cari ocupă o funcțiune de oriee natură retribuită de stat, județ sau comună sau de vre-unul din așezămintele de utilitate publică, ale căror bugete se votează de Adunarea deputaților.

Această dispozițiune se aplică și acelor care îndeplinesc ser-

vicii în instituțiile particulare, dar pentru numirea cărora se cere un decret regal.

Pot fi aleși profesorii, preoții și învățătorii, dar nu în două legislaturi consecutive.

Candidații trebuie să-și declare candidatura la biroul electoral central de pe lângă tribunalul județului. Ca declarațiunea să fie bună, trebuie să fie propusă de cel puțin 50 de alegători din circumscripțiile pentru Adunarea deputaților și de 25 de alegători pentru Senat. Aceiași trebuie să vină în persoană sau să-și trimită semnăturile legalizate; de asemenea și candidatul trebuie să-și dea consimțământul, neajungând numai declarațiunea propunătorilor.

Alegerile se vor face pe circumscripții electorale și pe baza reprezentării proporționale.

Un județ adecă va alege deodată numărul întreg de deputați, cari i-se cuvin potrivit cu numărul sufletețelor. De aceea declarațiunile de candidatură se pot face individual sau pe liste de grupări politice. O listă poate cuprinde mai puțini deputați de cât numărul ce e de ales, nu însă mai mulți. O candidatură individuală se consideră ca o listă deosebită.

Nimeni nu poate candida în mai mult de două circumscripții electorale; și fiecare listă trebuie să-și aleagă un semn distinctiv.

Președintele biroului electoral central are singur poliția adunării alegătorilor. Puterile lui în această privință, în reședințele de județ se întind și în afară de localul de votare până la o distanță de 500 metri, iar în celelalte comune peste cuprinsul întregii comune.

Alegătorii ce nu-și vor exercită dreptul de vot, fără o pricină bună, se vor pedepsi cu o amendă de 20—500 lei.

Vor fi scutiți de amendă alegătorii, cari au fost împiedecați de a veni la vot prin exercițiul unui serviciu public.

Alegerile pentru Adunarea deputaților vor dura trei zile, iar pentru Senat două zile.

Pe când senatorii se vor declara aleși în baza majorității relative a voturilor obținute, deputații se vor considera aleși în baza reprezentării proporționale.

V. G.

Cărturari dela sate! Veghiați cu trezvie! Feriți-vă credincioșii de agenții primejdioși ai dușmanilor noștri. Purcedeți față de dînșii fără cruțare!

Serviciul nostru telefonic.

(Agenția telegrafică „Dacia“).

(Sibiu). Sobrania bulgară a votat înainte de sărbători amnestierea delictelor militare și politice, comise în timpul războiului.

(București). În urma protestului deputaților otomani din Sobranie, guvernul bulgar a hotărât eliberarea locuitorilor turci, cari se aflau internați.

(București). Curtea marțială în urma ordinului D-lui comandant al corpului 2 de armată, a lansat mandat de arestare și a depus la închisoarea militară pe spionul german Fritz Weigel inginer, acuzat de spionaj.

(București). Pe frontul Prem succesele trupelor rusești se desvoltă. Armata rusă a trecut Kama, afluentul Volgei și urmărește adversarul (bolșevisti), care fugă spre Glazov. Au fost făcuți 31,000 prizonieri și capturat bogat material de războiu. A treia armată bolșevistă a fost scoasă din Tremla. Zece regimente au fost distruse.

(București). Asupra victoriei dela Prem se anunță, că trupele siberiene au luat și 120 tunuri, 1000 mitraliere, 180 trenuri, câteva mii de cai, 30 automobile etc. Intreg trenul armatei a 3-a a fost capturat.

Informațiuni.

* De anul nou Clerul gremial, sub conducerea părintelui canonic Dr. Izidor Marcu, și-a prezentat omagiile Ilustrității Sale, Părintelui vicar Dr. Vasile Suci.

S'au prezentat apoi corporativ la Ilustritatea Sa Părintele Episcop Demetriu, prezentându-și omagiile. — prin rostul părintelui vicar — și rugându-l să transmită familiei regale sălutul nostru omagial.

P. S. Sa Episcopul Demetriu a răspuns într'un discurs magistral, în care trecând în revistă trecutul, a indicat problemele, ce ne așteaptă în viitorul apropiat.

Il. Sa parintele Episcop a fost viu aclamat de cei prezenți.

* In Bucovina, pentru județul Câmpulung, s'a înființat la stăruința unor inimoși oficeri din țară, o filială a societății pentru Ocrotirea orfanilor din războiu. — Ar fi de dorit să se înființeze și la noi astfel de societăți. Avem reuniuni de femei cu statute uzate și inve-

(București). În Berlin s'a format un comitet constituțional, compus din profesori ai dreptului public și practicieni, care intenționează să prelucere un nou proiect pentru constituția germană până la convocarea intruniri naționale.

(Iași). Autoritățile locale au fost înștiințate, că în zilele acestea va sosi la Iași o misiune engleză în frunte cu colonelul Forster. Misiunea aceasta are însărcinarea din partea guvernului britanic de-a studia situația economică, de-a vedea, cari sunt lipsurile de alimente și îmbrăcăminte, și de-a aviza asupra celor mai rapide mijloace de aprovizionare.

(Diciosânmartin). Miercuri în 8 Ianuarie, a convocat noul prefect Marciac Căluțiu adunarea comitatensă, declarând, că de-acum înainte limba oficială a comitatului este cea românească. Mulțimea a primit anunțarea cu strigăte de „să trăiască!“ La începutul vorbirii amintind decretul-lege al M. S. Regelui Ferdinand, s'au auzit strigăte în ungurește „Eljen!“ la adresa Regelui român. A declarat, că oficanților nu li-se face nici o silă să depună jurământul de fidelitate; 100 de oficanți unguri au depus jurământul.

chite. Să se schimbe și să se acomodeze lipsurilor actuale. Să dispară clișeele vechi! În munca de organizare socială a neamului nostru, femeia trebuie să-și ia locul ce i-se cade. Așteptăm să facă acest început reuniunea femeilor din loc.

* O trupă teatrală, sub conducerea lui Const. Mărculescu, societar la teatrul național din București, joacă acum în Cernăuți. Au jucat 7 piese, între ele Hamlet, Dama cu Camelii, Servitoarea pierdută și Curcanii. Nu peste mult, avem nădejde, vor sosi și la noi.

* O declarație prețioasă ne aduce „Neamul Românesc“ nr. 348. E a delegației ardeleni la București. „Toate știrile răspândite de unele ziare, spune aceasta declarație, precum și toate zvonurile, care circulă, că delegații Ardealului, cari au fost aici la București, s'au înscris în partidul liberal și că alți fruntași ai Ardealului au de gând să se înregistreze în diferite partide politice din țară, sunt neadevărate“.

„Conducătorii politici din Ardeal vor rămâne membri de-

votați numai ai partidului național român de peste munți. Ei nu au venit la București, ca să facă politică de partid, ci numai politică românească. Ei nu vor adera la nici un partid politic de aci, ci venind la București într'o misiune oficială, ei au trebuit să trateze cu reprezentanții oficiali ai României, și cu partidul, care conduce azi treburile țării. De aci nu trebuie să se deducă, că fruntașii Ardealului se înregistrează în partidul liberal“.

* Impotriva ideilor bolșevice trebuie începută o propagandă sistematică. În conferențe și în adunări trebuie să lămurim muncitorimea dela orașe și țăranimea asupra primejdiei mari cu care ne amenință, pe toți deopotrivă, aceste învățături anarhice. Profesorii și studenții universității dela Iași s'au angajat să înceapă munca aceasta de lămurire a masselor. S'ar putea începe și la noi. În orașe să se țină conferențe, iar pe sale adunări. Avem tineri mulți, universitari și teologi, cari să fie angajați la acest apostolat.

* Aviz. Aduc la cunoștință tuturor elevelor preparandiei de fete din Lugoj, că în 23 Ianuarie st. n. se reîncep prelegerile și le invit să se prezinte pe ziua aceea. — Direcțiunea.

* Apel către toți preoții români din Județul Turda-Arieș.

Frați Preoți! Aluatul în care se plămădește nașterea și statornicirea lumii noi să frământă cu putere și iuțală fără seamăn; — evenimentele, cari hotărăsc viitorul neamurilor și cu acesta și pe cel al nostru, se precipită cu iuțală fulgerului!

Numai e de pierdut nici măcar un moment! Fără organizație ne găsim cu totul nepuțincoși în fața problemelor mari și în fața celor, cari ar cere să ne jignească chemarea noastră frumoasă din trecut, cum și a învățătorilor, ca factori culturali!

De aceea noi preoți, adunați în o mică și intimă consfătuire, am hotărât:

Să conchemăm pe ziua de 17/30 Ianuarie 1919 la 9 ceasuri a. m. aici în Turda, în edificiul caselor comitatense, un congres al tuturor preoților români din acest județ, fără deosebire de confesiune: pentru a ne organiza în o asociație a preoților români din întreg județul, cu scopul: luptă neînduplecată în unire, pentru interesele bisericești școlastice și pentru toate interesele poporului.

Frați Preoți! Sunteți rugați cu înzistență, să Vă prezentați cu toții la acest congres în ziua numită, pentru a desbată împreună chestiile mari vitale! Dumnezeu să fie cu noi! Turda, la 8 Ianuarie st. n. 1919. Comisia de 6 emisă pentru lănzarea acestui apel, pentru pregătirile necesare și pentru elaborarea unui proiect de organizație și muncă. I. Murășian m. p. protopresbiter; G. Pop m. p. protopop; N. P. Rațiu m. p. v. protopop; I. Iliaș m. p. preot; O. Gherman m. p. preot; O. Bugneriu m. p. preot.

* In Târgul-Murășului românii au preluat luni imperiul. Prefect e dr. Vescan, avocat în Teaca.

* O comisie de-a entantel a sosit ieri în Budapesta, compusă din șase persoane marcante, cu scopul de-a studia situația politică a puterilor centrale.

* Trupele Spartaous Duminecă noaptea au evacuat toate clădirile, pe cari le țineau ocupate, între ele și agenția Wolff. Pe acestea le-au ocupat numai decât trupele guvernului. Pe mulți dintre Spartacieni i-au prins, între ei și pe băiatul de 18 ani al lui Liebnicht.

* Bohemii au ocupat orașul Komárom. În zilele proxime o să ocupe și orașul Vác.

* Siberia, după cum se anunță din București, vrea să se desfacă total de Rusia. Chiar și la conferența de pace va fi reprezentată prin delegați deosebiți.

* Belgia expulzează de pe teritoriul ei pe toți străinii, cari pe vremea ocupației germane au fost în contact cu Germania și cu Austro-Ungaria.

* Comisia engleză, care doarește să studieze raporturile economice ale României și ale teritoriilor ocupate a sosit ieri la București. Nu peste mult o să vină și în Ardeal.

* „Matin“ însiră chestiile teritoriale, cari se vor discuta în conferența de pace. Spune, care țară ce va căpăta. „România, scrie, va primi, pe baza principului de naționalitate,ovina Greutăți va împărțea Bănătuțului, deoarece sârbii voiesc să anecheze teritoriul aflător înaintea Belgradului“.

Primesc imediat un băiat în atelierul meu de pantofărie.

Nicolae Baciu
pantofar, BLAJ.

(11) 5-3

Proprietar și Editor:

Consiliul Național Român din Blaj.
Director: ALEXANDRU CIURA.
Redactor: Ovidiu Hulea.